

Del 1:

Samtal om Gud

1. Vilka bevis finns det för Guds existens?

EN PASTOR JAG känner frågade en gång sina vänner på Facebook: "Hur finner du Gud?" Här är några typiska exempel bland de drygt sjuttio svaren:

"Jag finner honom genom lovsångsmusik."

"I min man och mina barn."

"I vardagslivet."

"En stilla röst inombords."

"Genom att vara tyst."

"Jag känner bara att han finns där."

Ingen av dem som svarade nämnde att de fann Gud i någon objektiv bemärkelse. Varför är det viktigt? Jo, därför att personliga upplevelser kan ha betydelse för kristna, men de är av begränsat värde för att diskutera Guds existens med icke-troende – eller med barn som utmanas i sin tro. För att förstå varför kan du föreställa dig hur enkelt en skeptiker skulle kunna bemöta vart och ett av ovanstående svar.

"Hur känns det när du lyssnar till musik som inte har något med Guds existens att göra?"

"Vetenskapen visar att din man och dina barn är ett resultat av blinda naturkrafter, inte av en kärleksfull Gud."

"Vardagslivet är för vissa människor fyllt av fasansfulla händelser. Det är bevis *mot* en gud, inte *för* en gud."

"Den stilla rösten inombords är bara du som pratar med dig själv."

"När jag är tyst finner jag inte alls Gud. Hur kan du då veta att du har rätt?"

”Jag känner bara att han *inte* finns där utifrån vetenskapliga bevis.”

Fundera på vad du skulle svara om *dina barn* sade något liknande. Skulle du kunna ge bevis för Guds existens utöver din personliga erfarenhet?

Melanie, en av mina bloggläsare, ställdes inför den situationen med sin tonårige son. Hon mejlade mig en dag och berättade att han gått över till ateismen:

För ett år sedan, när min son fyllt 17 år, sade han till mig att kristen tro var den dummaste, sämsta och fånigaste religion som finns! Han förvandlades till en fullfjädrad ateist som hade ett vetenskapligt eller filosofiskt svar på allting. Allt jag hade att komma med var en tro som jag visste var äkta och sann därför att jag upplevde och trodde på den. Jag hade inget att erbjuda honom – ingen insikt i de svar han behövde. Den ateistiska världsuppfattningen och livsfilosofin gick segrande ur striden. Jag hade inga svar att ge min son. Men det hade ateismen.

Som Melanie sade, om vi inte har de svar som våra barn behöver är ateismen inte sen att fylla i luckorna.

Det här kapitlet låter dig stifta bekantskap med tre tungt vägande argument som ger övertygande, objektiva bevis för Guds existens, nämligen det kosmologiska argumentet, designargumentet och det moraliska argumentet. Det är fullt möjligt att dina barn aldrig får höra om sådana här bevis i kyrkan. *Därför är det upp till dig att berätta om dem.*

Det kosmologiska argumentet

Det kosmologiska argumentet säger att universum inte bara kan ha blivit till av sig själv – dess existens måste ha orsakats av något annat. Mera formellt uttryckt:

1. Universum har börjat existera.
2. Allt som börjar existera måste ha orsakats av något annat.
3. Alltså har universum orsakats av något annat, vilket vi benämner Gud.

Låt oss kort titta närmare på varje del av argumentet.

Del 1: Universum har börjat existera

Jag vet att det låter självklart: "Självfallet har universum börjat existera. Hur skulle det annars finnas här i dag?" Rent logiskt tänker vi så till vardags. Vi vet att allting runt omkring oss har börjat existera och har inte bara funnits för evigt. Men forskare trodde under många år att själva universum i sig var evigt.

Men på 1920-talet förändrades allt. Astronomen Edwin Hubble upptäckte att universum expanderar. Han observerade att andra galaxer rör sig bort från oss, likt prickar på en ballong som fylls med luft. *Om universum expanderar förutsätter det en begynnelse.* Varför då? Jo, om man spolar tillbaka hela förloppet där någonting expanderar (tänk dig att man *släpper ut luften* ur ballongen), då kommer man slutligen tillbaka till en enda liten punkt – det ögonblick då detta någonting *började*. Hubbles slutsatser fick jättestor betydelse. De gav vetenskapliga bevis för att universum trots allt hade börjat existera.

Del 2: Allt som börjar existera måste ha orsakats av något annat

Den andra delen av argumentet är något mindre omdebatterad än den första. Nästan alla håller med om att sådant som har en begynnelse har orsakats av något eller någon annan – saker och ting plockar ju inte bara upp ur intet. Denna premiss bekräftas hela tiden genom vår erfarenhet av den naturliga världen.

Del 3: Alltså har universum orsakats av något annat, vilket vi benämner Gud

Låt oss sammanfatta vad vi har kommit fram till hittills: 1) allmänt vedertagna vetenskapliga bevis för att universum har börjat existera, och 2) vetenskapen om att allt som börjar existera har orsakats av något annat. Det leder oss till slutsatsen att universum måste ha orsakats av något annat. Den stora frågan blir då: Vad kan detta något ha varit?

En skeptiker kan inte bara avfärdande säga: "Det kan ha varit vad som helst." När man tänker på vilken kraft och förmåga som krävs för att skapa vårt kända universum, sätter det en tydlig gräns för vilken sorts orsak det kan ha varit – det kan till exempel *inte* ha varit en hund!

Dr William Lane Craig, en framstående kristen filosof, har kommit fram till att orsaken till universum måste motsvara följande profil: personlig (alltså som kan välja att skapa), icke-orsakad, begynnelselös, oföränderlig, immateriell, tidlös, icke-rumslig och enormt mäktig.¹ Det stämmer överens med vad många benämner *Gud*.

Men om allting måste ha en orsak, vad orsakade då Gud?

Det är viktigt att förstå att det kosmologiska argumentet inte säger att allting måste ha en orsak. Nej, det säger snarare att allting som har *börjat* existera har en orsak. För att en orsak ska kunna skapa ett rumstidsligt universum, måste denna orsak befinna sig utanför rummet och tiden (vara evig). Oavsett om man benämner denna orsak Gud eller något annat, kan den inte själv ha börjat existera. Den måste ha varit den ursprungliga "icke-orsakade orsaken".

Kort sagt ger det kosmologiska argumentet bevis för Guds existens på grund av att universum måste ha orsakats av någonting. Nu ska vi titta närmare på bevisen för Guds existens utifrån universums *design* och allt liv som det rymmer.

Designargumentet

Designargumentet säger i huvudsak att en designer (exempelvis Gud) måste existera, därför att universum och allt levande visar tecken på att vara designade av en intelligent varelse. Den mest kända illustrationen av detta är den så kallade urmakaranalogin som fördes fram av William Paley år 1802. Paley konstaterade att om någon skulle hitta en klocka ute på heden, skulle denne instinktivt dra slutsatsen att den var designad och inte bara ett resultat av slumpmässiga sammansättningar i naturen. När vi tittar på universum och naturen är det lika naturligt att dra slutsatsen att det finns en designer eftersom dessa verkar vara avsiktligt utformade.

Nästan alla naturvetare – såväl ateister som teister – erkänner att universum och livet åtminstone *ser ut* att vara designat och inte utformat av en slump. Frågan är om dessa visar prov på *verklig* design som kan tillskrivas en *designer* (som Gud). Den frågan debatteras särskilt inom vissa områden av biologin och fysiken. Vi ska nu kort titta närmare på dessa områden.

Design inom biologin – DNA-språket

Våra kroppar består av biljontals celler (den grundläggande biologiska enheten hos levande organismer). Varje cell innehåller DNA, som rymmer all nödvändig information för att styra människokroppens funktioner. Mängden information i människans DNA är svindlande – den motsvarar grovt räknat tolv kompletta uppsättningar av uppslagsverket *Encyclopædia Britannica* – 384 band!²

Denna komplexa information fungerar häpnadsväckande likt programmeringskod eller ett språk. *Detta är väldigt talande eftersom alla kända programmeringskoder och språk är skapade av intelligenta varelser och inte av en slump.* Det här talar starkt för att informationen i människans DNA *också* härleder sig från en intelligent varelse – från en "designer" som Gud (se kapitel 40 för att läsa mer).

Design inom fysiken – jordens och universums ”finjustering”

För att förstå vad som menas med ”finjustering” vill den kristna apologeten och författaren Sean McDowell att du föreställer dig att du just har stött på en stuga ute i skogen.³ När du kliver in i stugan hör du din favoritmusik spelas, din favoritfilm rullar på teven och din favoritdryck står i kylskåpet. Skulle du få för dig att tänka att denna stuga existerade av en slump, eller skulle du utgå från att någon hade gjort i ordning den just för dig? Det skulle vara svårt att föreställa sig att en plats så perfekt anpassad efter dina behov skulle ha kommit till av en slump.

Vår jord liknar i mångt och mycket den här stugan. Den verkar vara unikt utformad för att främja mänskligt liv – det är som om jorden visste att vi skulle komma. Det är en planet som tillsammans med sin sol, sin måne och sin galax har dussintals parametrar som måste ha mycket exakta värden för att kunna hysa fysiskt liv.⁴ Om jordaxeln till exempel hade lutat lite mer eller lite mindre, skulle temperaturen på ytan variera för mycket för att kunna hysa liv. Likaså har de fysiska naturkonstanterna (som gravitationskraften) ytterligt exakta värden. Om de bara var en *hårsmån* annorlunda skulle livet inte kunna existera.

De två argument som vi har tittat på så här långt – det kosmologiska argumentet och designargumentet – grundar sig på hur den fysiska världen runt omkring oss är beskaffad. Det tredje och sista argumentet är helt annorlunda. Det berör den kunskap som vi bär på *inom* oss själva.

Det moraliska argumentet

Det moraliska argumentet förklarar att 1) det finns objektiva moraliska normer som går utöver personliga åsikter, samt att 2) den bästa förklaringen till dessa normer är att det finns en moralisk lagstiftare (som Gud). Låt oss titta närmare på varje del av argumentet.

1. Det finns objektiva moraliska normer

Alla bär vi på moraliska intuitioner som direkt talar om för oss att vissa saker är fel oavsett vad folk har för åsikter om dem – till exempel att tortera någon bara för nöjes skull. Det verkar uppenbart att vi är födda med detta moraliska omdöme. Men det finns två stora invändningar mot påståendet att det verkligen finns objektiva normer.

Första invändningen: Kulturer har olika uppfattningar om vad som är rätt och fel, och därför kan det inte finnas någon objektiv moral. Det låter till en början fullt rimligt, men det är i själva verket en svag invändning. För att förstå varför, föreställ dig tio personer som försöker räkna hur många kulor det finns i en burk. Om fyra personer svarar fel, innebär det då att det inte finns något riktigt svar? Självfallet inte. På samma sätt följer det inte logiskt att det inte finns någon objektivt riktig moral bara därför att kulturer ibland är oense om vad som är rätt och fel.

Andra invändningen: Moral handlar bara om personliga åsikter. En del vill nog invända mot exemplet med kulorna och hävda att moral bara handlar om personliga åsikter och inte alls har några riktiga svar. Den här uppfattningen genomsyrar hela vårt samhälle, men det är lätt att konstatera att den rymmer en motsägelse. Om moral bara handlar om åsikter, då kan man aldrig med fog säga att något är eller någon har objektivt fel. Men skulle du stjäla en bil från någon som hävdar att moral bara handlar om åsikter, då kan du slå dig i backen på att du får höra att du gjort fel. Att förklara att du anser stöld vara helt okej skulle knappast gå hem. Även om det kan vara behändigt att hävda att moral bara handlar om personliga åsikter, finns det ingen som i praktiken lever så. Det är svårt att förneka att det åtminstone finns *vissa* objektiva moraliska normer.⁵

2. Den bästa förklaringen till att det finns objektiva moraliska normer är att det finns en moralisk lagstiftare

Om det finns en objektiv samling morallagar som i viss mån är vägledande för alla människor, varifrån kommer då dessa lagar? Lagar förutsätter en lagstiftare. Att det finns objektiv moral kan därför bäst förklaras med att det finns en lagstiftande Gud.

Innan vi drar några slutsatser är det viktigt att framhålla vad det moraliska argumentet *inte* säger. Många har felaktigt fått för sig att kristna tror att icke-kristna inte kan vara "goda" utan Gud. Men det stämmer inte. Bibeln säger att Gud har gett *alla människor* en moralisk kompass (Romarbrevet 1:18–23). Alla kan visa prov på gott beteende i förhållande till dessa objektiva normer, oavsett om de väljer att erkänna upphovet till dessa normer eller inte. Frågan är inte om människor kan vara goda utan att tro på Gud, utan snarare om något med fog kan betecknas som gott om det inte finns en Gud som definierar objektiva normer.

Tre starka argumentationskedjor för Guds existens

Tvärt emot vad ateister gärna vill påstå finns det starka objektiva bevis för Guds existens (se kapitel 8 och 11 för att läsa mer). I det här kapitlet har vi tittat närmare på de tre mest diskuterade argumenten som lägger fram dessa bevis – det kosmologiska argumentet, designargumentet och det moraliska argumentet.

För att det inte ska uppstå några missförstånd vill jag påpeka att dessa argument på intet sätt utgör några bevis för att den skapande Gud som har stiftat morallagen är densamma som Bibelns Gud. Det finns faktiskt folk som har kommit fram till att det finns en Gud på grundval av dessa bevis men som trots det avvisar alla former av etablerad religion.⁶ Det innebär att den här sortens bevis är *nödvändiga* men inte *tillräckliga* för att visa att kristen tro är sann. Därför ska man ta dem för vad de är – en viktig utgångspunkt som öppnar dörren för att diskutera de frågor som tas upp i resten av boken.